

Тетяна Яцків

## ПРАВА І ГАРАНТІЇ СТАТУСУ БЕЗРОБІТНОГО

*За законодавством  
станом на 1 січня 2005 року*

Громадський Фонд Прав Людини  
“Право і Демократія”  
за фінансової підтримки  
Європейської Співдружності  
Львів — 2005

Брошуру створено за фінансової підтримки Європейської Співдружності.

Зміст брошури є виключною відповідальністю ГРБ Фонду “Право і Демократія”, а тому не може вважатися такою, що відображає позицію Європейської Співдружності.

Громадський Фонд Прав Людини “Право і Демократія” – неприбуткова благодійна організація, що об'єднує зацікавлених громадян у створенні в регіоні механізму практичної реалізації цільових програм в галузі правової політики та забезпечення захисту прав і свобод людини в умовах становлення правової та демократичної держави.

*Будемо щиро вдячні за відгуки та пропозиції,  
які Ви можете надсилати за адресою:*



Громадський Фонд  
Прав Людини  
“Право і Демократія”  
проїзд Кривої Липи, 6  
м. Львів, 79000  
тел. (032) 297-1932  
*e-mail: lawdemo@nw.lviv.net*



Проект “Громадський консультаційний центр правової допомоги громадянам у конфліктах з органами влади” передбачає видання освітньо-правових матеріалів, надання безкоштовної правової допомоги громадянам у конфліктах з органами влади, а також представництво у судах інтересів соціально незахищених громадян.

The project “*Public Consulting Room for Giving Gratis Legal Aid to the Citizens in Conflicts with State Bodies*” foreseen publication of legal education materials, giving gratis legal aid to the citizens in conflicts with state bodies and court representation of social vulnerable citizens.

## **Шановні друзі!**

Цей посібник містить аналіз усіх нормативно-правових актів України щодо прав і гарантій статусу безробітного та працевлаштування, дає вичерпну відповідь на запитання, з якими Ви звертались до нашої громадської приймальні.

## СТАТУС БЕЗРОБІТНОГО

---

Безробітними визнаються працездатні громадяни працездатного віку, які через відсутність роботи не мають заробітку або інших передбачених законодавством доходів і зареєстровані у державній службі зайнятості як такі, що шукають роботу, готові та здатні приступити до підходящої роботи.

Не можуть бути визнані безробітними громадяни:

а) віком до 16 років, за винятком тих, які працювали і були вивільнені у зв'язку із змінами в організації виробництва і праці, реорганізацією, перепрофілюванням і ліквідацією підприємства, установи і організації або скороченням чисельності (штату);

б) які вперше шукають роботу і не мають професії (спеціальності), в тому числі випускники загальноосвітніх шкіл, у разі відмови їх від проходження професійної підготовки або від оплачуваної роботи, включаючи роботу тимчасового характеру, яка не потребує професійної підготовки;

в) які відмовились від двох пропозицій підходящої роботи з моменту реєстрації їх у службі зайнятості як осіб, які шукають роботу;

г) які мають право на пенсію відповідно до законодавства України.

У разі відсутності підходящої роботи рішення про надання громадянам статусу безробітних приймається державною службою зайнятості за їх особистими заявами з восьмого дня після реєстрації у центрі зайнятості за місцем проживання як таких, що шукають роботу.

## ПОРЯДОК РЕЄСТРАЦІЇ, ПЕРЕРЕЄСТРАЦІЇ ТА ВЕДЕННЯ ОБЛІКУ ГРОМАДЯН, ЯКІ ШУКАЮТЬ РОБОТУ, І БЕЗРОБІТНИХ ДЕРЖАВНОЮ СЛУЖБОЮ ЗАЙНЯТОСТІ

---

Реєстрація та облік громадян, які звертаються за сприянням у працевлаштуванні, здійснюється державною службою зайнятості за місцем постійного чи тимчасового проживання за умови пред'явлення *паспорта* і *трудової книжки*, а у разі потреби – *військового квитка*, *документа про освіту* або документів, які їх замінюють. У разі відсутності у громадянина паспорта його може замінити довідка, яка видається житлово-експлуатаційною конторою або місцевим органом внутрішніх справ із зазначенням місця постійного чи тимчасового проживання особи, якщо паспорт перебуває в органах внутрішніх справ на оформленні, переоформленні, а також свідоцтво про народження та довідка з житлово-експлуатаційної контори або органів місцевого самоврядування із зазначенням місця проживання для громадян до 16 років.

У разі **відсутності трудової книжки** громадянин, який вперше шукає роботу, повинен пред'явити *паспорт*, *диплом* або інший *документ про освіту* чи *професійну підготовку*, а звільнені військовослужбовці – *військовий квиток*.

Крім зазначених документів **окремі категорії громадян** під час реєстрації повинні пред'явити також такі документи:

а) громадяни, які втратили роботу внаслідок нещасного випадку на виробництві або настання професійного захворювання і через це потребують професійної підготовки, перепідготовки чи підвищення кваліфікації, на яких поширю-

ються гарантії, передбачені Законом України "Про зайнятість населення" – довідку медико-соціальної експертної комісії щодо професійної придатності;

б) випускники вищих навчальних закладів, підготовка яких здійснювалась за державним замовленням, яким відмовлено у прийнятті на роботу за місцем призначення, – направлення на роботу і скріплену печаткою замовника довідку про відмову в працевлаштуванні або довідку про самостійне працевлаштування;

в) випускники професійно-технічних училищ – довідку про надання можливості самостійного працевлаштування. У разі відсутності такої довідки їм надаються протягом календарного року з дня закінчення навчання консультаційні послуги;

г) громадяни, звільнені з підприємств, установ і організацій у зв'язку з відселенням з території радіоактивного забруднення, у разі відсутності запису в трудовій книжці, – довідку про відселення або самостійне переселення, видану місцевою державною адміністрацією чи органом місцевого самоврядування;

д) громадяни, які втратили роботу в колективних сільськогосподарських підприємствах, у тому числі звільнені згідно з п. 1 ст. 40 Кодексу законів про працю України – довідку про вихід із складу членів сільськогосподарського підприємства, сільськогосподарського кооперативу, сільськогосподарського акціонерного товариства, видану цим підприємством, кооперативом, товариством;

е) особи, які отримують пенсію відповідно до законодавства України, – пенсійне посвідчення або посвідчення інваліда.

Працівники, трудовий договір з якими було розірвано з ініціативи власника або уповноваженого ним органу у зв'язку із змінами в організації виробництва і праці, в тому числі ліквідацією, реорганізацією або перепрофілюванням підприємств, установ і організацій, скороченням чисельності або штату працівників (п. 1 ст. 40 КЗпП України), реєструються в державній службі зайнятості як такі, що шукають роботу, протягом *семи календарних днів після звільнення*.

Працівники, звільнені з підприємств, установ і організацій незалежно від форм власності у зв'язку з відселенням або самостійним переселенням з території радіоактивного забруднення, реєструються у державній службі зайнятості як такі, що шукають роботу, протягом *одного місяця після звільнення*.

Військовослужбовці, звільнені з військової служби у зв'язку із скороченням чисельності або штату без права на пенсію, реєструються у державній службі зайнятості як такі, що шукають роботу, протягом *семи календарних днів з дня поставлення на військовий облік військовими комісаріатами*.

Громадяни, які втратили роботу внаслідок нещасного випадку на виробництві або настання професійного захворювання, і через це потребують професійної підготовки, перепідготовки чи підвищення кваліфікації, реєструються у державній службі зайнятості як такі, що шукають роботу, протягом *семи календарних днів після звільнення*.

*Якщо останній день реєстрації припадає на святковий, вихідний або неробочий день, то останнім днем реєстрації вважається найближчий робочий день.*

**Поважними причинами**, у зв'язку з якими громадянин вчасно не зареєструвався, вважаються хвороба громадянина, смерть близьких родичів (чоловіка, дружини, батьків, дітей, братів, сестер, онуків, дідів і бабусь), догляд за хворою дитиною віком до 14 років відповідно до медичного висновку, переведення чоловіка або дружини на роботу в іншу місцевість, переїзд на інше місце проживання тощо. *Поважні причини підтверджуються відповідними документами.*

Громадяни, які протягом семи календарних днів не зареєструвались у державній службі зайнятості через хворобу та з інших поважних причин, повинні звернутися до центру зайнятості на наступний день після хвороби чи іншої поважної причини і зареєструватися як такі, що шукають роботу.

**Для призначення допомоги по безробіттю** громадянин повинен особисто подати до державної служби зайнятості письмову заяву про надання статусу безробітного та заяву про те, що він не має заробітку або інших передбачених законодавством доходів.

Якщо у день призначення допомоги по безробіттю громадянин не подав довідку про середню заробітну плату за останні два місяці роботи допомога по безробіттю призначається у розмірі не нижче встановленої законодавством мінімальної заробітної плати до подання необхідної довідки, але не пізніше шести місяців з дня призначення допомоги по безробіттю, після чого робиться перерахунок призначеної допомоги. У разі подання такої довідки пізніше шести місяців з дня надання статусу безробітного перерахунок допомоги по безробіттю не здійснюється.

*Допомога по безробіттю виплачується* два рази на місяць, а за згодою безробітного – один раз на місяць у порядку,

встановленому установами банків. У разі хвороби безробітного допускається одержання допомоги по безробіттю іншими особами за дорученням, оформленим у встановленому порядку, та довідки за підписом головного і лікуючого лікаря, скріпленим печаткою.

**Право на достроковий вихід на пенсію** за півтора року до встановленого законодавством строку мають особи передпенсійного віку, яким на день вивільнення згідно з пунктом 1 статті 40 КЗпП України до досягнення пенсійного віку залишилося не більше півтора року. Клопотання про достроковий вихід на пенсію може бути видане громадянину за його бажанням та у разі відсутності підходящої роботи і в період його перебування на обліку як безробітного.

Безробітним, які перебувають на обліку в центрах зайнятості, у разі призову або вступу на військову службу, направлення на альтернативну (невійськову) службу виплачується одноразова матеріальна допомога у розмірі призначеної допомоги по безробіттю за 60 календарних днів.

Жінкам, зареєстрованим у державній службі зайнятості як безробітні не менше 10 місяців, допомога по вагітності та пологах призначається і виплачується органами соціального захисту на підставі довідки, виданої державною службою зайнятості за місцем проживання, і листка непрацездатності. Виплата допомоги по безробіттю цим жінкам за період, зазначений у листку непрацездатності, припиняється.

Не пізніше наступного дня після закінчення строку, зазначеного у листку непрацездатності по вагітності і пологах, жінка повинна письмово повідомити про своє бажання здійснювати догляд за дитиною до досягнення нею трирічного віку або про бажання продовжити подальше працевлаштування.

*З метою оздоровлення та літнього відпочинку дітей до 14 років безробітному на підставі його заяви надається право залишити місце постійного проживання строком не більше як на один місяць протягом календарного року з дня подання заяви. Виплата допомоги по безробіттю при цьому не припиняється.*

**Громадяни, зареєстровані у державній службі зайнятості як такі, що шукають роботу, та безробітні знімаються з обліку у разі:**

а) працевлаштування громадянина, у тому числі за направленням державної служби зайнятості або самостійно, а також на сезонні роботи (з дня прийняття на роботу).

б) поновлення безробітного на роботі за рішенням суду (з дня поновлення на роботі). Безробітний, якого за рішенням суду поновлено на попередній роботі з виплатою середнього заробітку за час вимушеного прогулу, зобов'язаний повернути кошти, одержані у вигляді допомоги по безробіттю та матеріальної допомоги по безробіттю. У разі відмови безробітного добровільно повернути зазначені кошти питання щодо їх повернення вирішується у судовому порядку;

в) вступу до навчального закладу на навчання з відривом від виробництва за поданням громадянином заяви чи копії виклику;

г) призову на строкову військову або альтернативну (невійськову) службу за поданням громадянином заяви чи пред'явлення повістки;

д) набрання законної сили вироком суду про позбавлення волі або направлення на лікування до лікувально-трудоного профілакторію;

е) отримання права на пенсію відповідно до законодавства України, у тому числі на дострокову;

є) переїзду на постійне місце проживання в іншу місцевість (район, місто) за поданням заяви. При цьому громадянину видаються копії КПО та інших документів, необхідних для реєстрації у державній службі зайнятості за новим місцем проживання;

ж) смерті громадянина, який шукав роботу, або безробітного;

з) подання до державної служби зайнятості письмової заяви про відмову від послуг державної служби зайнятості;

и) подання до державної служби зайнятості письмової заяви про бажання здійснювати догляд за дитиною до досягнення нею трирічного віку або шести років;

і) відмови громадян, зареєстрованих як таких, що шукають роботу, вперше і які не мають професії (спеціальності), в тому числі випускників загальноосвітніх шкіл, від проходження професійної підготовки або оплачуваної роботи, включаючи роботу тимчасового характеру, яка не потребує професійної підготовки (з наступного дня після закінчення періоду пошуку роботи);

ї) відмови громадянина, зареєстрованого у державній службі зайнятості як такого, що шукає роботу, від двох пропозицій підходящої роботи у період пошуку роботи (з наступного дня після закінчення періоду пошуку роботи);

й) неявки громадянина в зазначений день для надання статусу безробітного і невідвідування центру зайнятості пенсіонерами та інвалідами більше місяця без поважних причин (відповідно з восьмого дня після реєстрації як такого,

що шукає роботу, та з дня останнього встановленого строку для відвідування центру зайнятості).

Якщо ці громадяни не працевлаштувалися, вони можуть повторно зареєструватися у центрі зайнятості як такі, що шукають роботу. Якщо і після повторної реєстрації вони будуть зняті з обліку на таких підставах, то у разі наступного звернення до центру зайнятості за сприянням у працевлаштуванні їм протягом шести місяців надаються тільки консультаційні послуги;

к) невідвідування безробітним центру зайнятості більше місяця без поважних причин (з дня останнього встановленого строку для відвідування центру зайнятості);

л) одержання допомоги по безробіттю та матеріальної допомоги по безробіттю шляхом обману (з дня виявлення факту обману). У разі ухилення безробітних від повернення незаконних грошових виплат питання вирішується у судовому порядку.

Ці громадяни можуть звернутися за сприянням у працевлаштуванні до державної служби зайнятості тільки після шести місяців з дня виявлення факту обману за умови, що вони повернули грошові виплати, які були отримані шляхом обману;

м) укладення договору між центром зайнятості та безробітним про надання безпроцентної позики для зайняття підприємницькою діяльністю (з дня видачі іменного чека на позику або списання коштів з рахунку центру зайнятості на банківський рахунок безробітного).

У разі зняття з обліку громадянина, який не відвідував центр зайнятості з поважних причин, що підтверджується відповідними документами, після звернення його до державної служби зайнятості закрыта КПО поновлюється.

## ГАРАНТІЇ БЕЗРОБІТНИМ

---

### **Держава гарантує безробітним:**

– безплатне сприяння у підборі підходящої роботи і працевлаштуванні відповідно до покликання, здібностей, професійної підготовки, освіти, з урахуванням суспільних потреб, всіма доступними засобами, включаючи професійну орієнтацію і перепідготовку;

– безплатне навчання безробітних нових професій, перепідготовку в навчальних закладах або в системі державної служби зайнятості з виплатою матеріальної допомоги;

– виплату безробітним в установленому порядку допомоги по безробіттю, матеріальної допомоги по безробіттю, матеріальної допомоги членам сім'ї, які перебувають на їх утриманні, та інших видів допомоги;

– включення періоду перепідготовки та навчання нових професій, участі в оплачуваних громадських роботах, одержання допомоги по безробіттю та матеріальної допомоги по безробіттю до загального трудового стажу, а також до безперервного трудового стажу;

– забезпечення публікації статистичних даних та інформаційних матеріалів про пропозиції та попит на робочу силу, можливості працевлаштування, професійної підготовки і перепідготовки, професійної орієнтації і соціально-трудової реабілітації,

– право на безплатну професійну орієнтацію, консультацію, підготовку, перепідготовку, одержання відповідної інформації з метою вибору виду діяльності, професії, місця роботи, режиму праці;

– право оскаржити дії працівників державної служби зайнятості до відповідного за підпорядкуванням органу цієї служби або до суду в порядку, встановленому законодавством.

## ОПЛАЧУВАНІ ГРОМАДСЬКІ РОБОТИ

---

Місцеві державні адміністрації, виконавчі органи відповідних рад за участю державної служби зайнятості для забезпечення тимчасової зайнятості населення, передусім осіб, зареєстрованих як безробітні, організують проведення оплачуваних громадських робіт на підприємствах, в установах і організаціях комунальної власності і за договорами – на інших підприємствах, в установах і організаціях.

*Участь у таких роботах є добровільною і здійснюється за згодою особи, яка має статус безробітного.*

З особами, які бажають брати участь в громадських роботах, укладається строковий трудовий договір з правом його продовження за погодженням сторін до вирішення питання про їх працевлаштування на підходящу роботу. У разі закінчення встановленого строку виплати допомоги по безробіттю громадянин має переважне право на здобуття іншої професії (спеціальності) і участь в оплачуваних громадських роботах на період – до надання йому підходящої роботи.

*Оплата праці осіб, зайнятих на громадських роботах, здійснюється за фактично виконану роботу і не може бути меншою мінімального розміру заробітної плати, встановленої законодавством України, при якісному виконанні норм праці.*

На осіб, зайнятих на громадських роботах, поширюються соціальні гарантії, включаючи право на пенсійне забезпечення, виплату допомоги по тимчасовій непрацездатності. За безробітними громадянами, які беруть участь у таких роботах, зберігається виплата допомоги по безробіттю.

## СЕЗОННІ РОБОТИ

---

Сезонні роботи організують підприємства, установи, організації за сприянням державної служби зайнятості і місцевих органів виконавчої влади для підвищення ефективності виробництва трудонедостатніх регіонів та прискорення їх економічного розвитку.

Сезонними вважаються роботи, які через природні і кліматичні умови виконуються не весь рік, а протягом певного періоду (сезону), але не більше 6 місяців.

Направлення робітників на сезонні роботи проводиться центрами зайнятості за прямими договорами з підприємствами, установами та організаціями усіх форм власності (далі – підприємство), які потребують додаткової робочої сили, і здійснюється на добровільних засадах.

Державною службою зайнятості на сезонні роботи направляються громадяни, які звернулися до цієї служби за сприянням у працевлаштуванні. Переважне право на участь у сезонних роботах мають громадяни, зареєстровані у державній службі зайнятості як безробітні.

Не допускається направлення на сезонні роботи громадян, які підлягають призову на військову службу у період виконання сезонних робіт, крім тих, які мають відстрочку.



Оплата праці осіб, зайнятих на сезонних роботах, здійснюється на основі трудових договорів за фактично виконану роботу згідно з нормами, розцінками, тарифними ставками, які діють на підприємстві, і не може бути нижчою розміру мінімальної заробітної плати, встановленого законодавством України, за умови виконання норм праці.

Проїзд до місця роботи здійснюється за рахунок бажаючих працювати на сезонних роботах, якщо інше не передбачено у договорі.

Зняття з обліку громадян, зареєстрованих у державній службі зайнятості як таких, що шукають роботу, і безробітних, які виявили бажання працювати на сезонних роботах, здійснюється шляхом закриття картки персонального обліку громадянина, який шукає роботу (безробітного), із внесенням до неї відповідного запису.

Картка персонального обліку громадянина, який шукає роботу (безробітного), закривається на підставі направлення центру зайнятості з дня початку сезонних робіт відповідно до укладеного договору. В картці робиться запис про працевлаштування на сезонну роботу, зазначається номер договору між центром зайнятості і підприємством та дата початку роботи.

Після закінчення строку дії трудового договору громадяни мають право на перереєстрацію в державній службі зайнятості за місцем постійного проживання. При цьому заповнюється нова картка персонального обліку громадянина, який шукає роботу (безробітного).

## **ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА І ПЕРЕПІДГОТОВКА НЕЗАЙНЯТИХ ГРОМАДЯН**

---

Професійна підготовка, підвищення кваліфікації і перепідготовка осіб, зареєстрованих у службі зайнятості як такі, що шукають роботу, безробітних, може провадитись у випадках:

- неможливості підібрати підходящу роботу через відсутність у громадянина необхідної професійної кваліфікації;
- необхідності змінити кваліфікацію у зв'язку з відсутністю роботи, яка відповідає професійним навикам громадянина;
- втрати здатності виконання роботи за попередньою професією;
- пошуку роботи вперше і відсутності професії (спеціальності).

Професійна підготовка, підвищення кваліфікації і перепідготовка громадян організуються державною службою зайнятості за її направленням у навчальних закладах, на підприємствах, в установах і організаціях (незалежно від їх підпорядкованості) згідно з укладеними договорами або у спеціально створюваних для цього учбових центрах за рахунок коштів державного фонду сприяння зайнятості населення.

## СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ПОСЛУГИ

---

- 1) допомога по безробіттю, у тому числі одноразова її виплата для організації безробітним підприємницької діяльності;
- 2) допомога по частковому безробіттю;
- 3) матеріальна допомога у період професійної підготовки, перепідготовки або підвищення кваліфікації безробітного;
- 4) матеріальна допомога по безробіттю, одноразова матеріальна допомога безробітному та непрацевдатним особам, які перебувають на його утриманні;
- 5) допомога на поховання у разі смерті безробітного або особи, яка перебувала на його утриманні.

### **Видами соціальних послуг є:**

- професійна підготовка або перепідготовка, підвищення кваліфікації та профорієнтація;
- пошук підходящої роботи та сприяння у працевлаштуванні, у тому числі шляхом надання роботодавцю дотації на створення додаткових робочих місць для працевлаштування безробітних та фінансування організації оплачуваних громадських робіт для безробітних;
- інформаційні та консультаційні послуги, пов'язані з працевлаштуванням.

**Гарантії працівників, трудовий договір з якими було розірвано з ініціативи власника або уповноваженого ним органу в зв'язку із змінами в організації виробництва і праці, в тому числі ліквідацією, реорганізацією, пере-профілюванням підприємств, установ, організацій, скоро-**

**ченням чисельності або штату працівників, і військово-службовцям, звільненим з військової служби у зв'язку із скороченням чисельності або штату без права на пенсію, а також особи, що втратили роботу внаслідок нещасного випадку на виробництві або настання професійного захворювання, в результаті чого потребують професійної підготовки, перепідготовки чи підвищення кваліфікації.** Таким працівникам за умови їх реєстрації в службі зайнятості *протягом семи календарних днів після звільнення як таких, що шукають роботу*, гарантується:

- надання статусу безробітного, якщо протягом семи днів працівнику не було запропоновано підходящої роботи;
- право на одержання допомоги по безробіттю у розмірі 100 процентів середньої заробітної плати за останнім місцем роботи протягом 60 календарних днів, 75 процентів – протягом 90 календарних днів і 50 процентів – протягом наступних 210 календарних днів, але не більше середньої заробітної плати, що склалася в народному господарстві відповідної області за минулий місяць, і не нижче встановленого законодавством розміру мінімальної заробітної плати;
- збереження на новому місці роботи, на весь період професійного перенавчання з відривом від виробництва, середньої заробітної плати за попереднім місцем роботи;
- право на достроковий вихід на пенсію за півтора року до встановленого законодавством строку осіб передпенсійного віку, які мають встановлений законодавством про пенсійне забезпечення необхідний загальний трудовий стаж (у тому числі на пільгових умовах).

У разі коли вивільнений працівник без поважних причин своєчасно не зареєструвався у державній службі зайнятості як такий, що шукає роботу, він втрачає ці пільги, а умови виплати допомоги по безробіттю та її розмір встановлюються на загальних підставах, а якщо цей працівник відмовився від двох пропозицій підходящої роботи в період пошуку роботи, він втрачає право на надання статусу безробітного строком на три місяці з подальшою перереєстрацією як такого, що шукає роботу.

На працівників, які звільняються з підприємств, установ і організацій, незалежно від форм власності, у зв'язку з відселенням або самостійним переселенням з території радіоактивного забруднення і зареєструвалися у місячний строк після звільнення в державній службі зайнятості як такі.

### **УМОВИ ТА ТРИВАЛІСТЬ ВИПЛАТИ ДОПОМОГИ ПО БЕЗРОБІТТЮ**

---

Застраховані особи, визнані у встановленому порядку безробітними, які протягом 12 місяців, що передували початку безробіття, працювали на умовах повного або неповного робочого дня (тижня) не менше 26 календарних тижнів та сплачували страхові внески, мають право на допомогу по безробіттю залежно від страхового стажу.

Право на допомогу по безробіттю зберігається у разі настання перерви страхового стажу з поважних причин, якщо особа протягом місяця після закінчення цієї перерви зареєструвалась в установленому порядку в державній службі зайнятості як безробітна.

### **Поважними причинами є:**

- навчання у професійно-технічних та вищих навчальних закладах,
- клінічній ординатурі, аспірантурі, докторантурі з денною формою навчання;
- строкова військова служба;
- здійснення догляду непрацюючою працездатною особою за інвалідом I групи або дитиною-інвалідом віком до 16 років, а також за пенсіонером, який за експертним медичним висновком потребує постійного стороннього догляду;
- інші поважні причини, передбачені законодавством України.

Особи, визнані в установленому порядку безробітними, які протягом 12 місяців, що передували початку безробіття, працювали менше 26 календарних тижнів, а також особи, які бажають відновити трудову діяльність після тривалої (більше 6 місяців) перерви, та застраховані особи, звільнені з останнього місця роботи з підстав, передбачених статтею 37, пунктами 3, 4, 7, 8 статті 40, статтями 41 і 45 Кодексу законів про працю України мають право на допомогу по безробіттю без урахування страхового стажу.

Допомога по безробіттю виплачується з 8 дня після реєстрації застрахованої особи в установленому порядку в державній службі зайнятості.

*Загальна тривалість виплати допомоги по безробіттю не може перевищувати **360 календарних днів** протягом двох років.*

**Для осіб передпенсійного віку** (за 2 роки до настання права на пенсію) тривалість виплати допомоги по безробіттю не може перевищувати 720 календарних днів.

У разі чергового визнання в установленому порядку застрахованої особи безробітною у межах двох років, протягом яких виплачується допомога по безробіттю, тривалість її виплати враховується сумарно.

У разі зміни застрахованою особою місця постійного проживання виплата допомоги по безробіттю продовжується після реєстрації її в установленому порядку як безробітного за новим місцем проживання.

### **РОЗМІР ДОПОМОГИ ПО БЕЗРОБІТТЮ**

---

Застрахованим особам розмір допомоги по безробіттю визначається у відсотках до їх середньої заробітної плати (доходу), визначеної відповідно до порядку обчислення середньої заробітної плати (доходу) для розрахунку виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням, затвердженого Кабінетом Міністрів України, залежно від *страхового стажу*:

- до 2 років – 50 відсотків;
- від 2 до 6 років – 55 відсотків;
- від 6 до 10 років – 60 відсотків;
- понад 10 років – 70 відсотків.

Допомога по безробіттю виплачується залежно від *тривалості безробіття у відсотках до визначеного розміру*:

- перші 90 календарних днів – 100 відсотків;
- протягом наступних 90 календарних днів – 80 відсотків;
- у подальшому – 70 відсотків.

Допомога по безробіттю особам, визнаним в установленому порядку безробітними, які протягом 12 місяців, що передували початку безробіття, працювали менше 26 кален-

дарних тижнів, а також особам, які бажають відновити трудову діяльність після тривалої (більше 6 місяців) перерви, та застрахованим особам, звільненим з останнього місця роботи з підстав, передбачених статтею 37, пунктами 3, 4, 7, 8 статті 40, статтями 41 і 45 Кодексу законів про працю України, визначається у розмірі прожиткового мінімуму, встановленого законом.

Допомога по безробіттю особам, які звільнилися з останнього місця роботи за власним бажанням без поважних причин, виплачується з 91-го календарного дня.

### **ДОПОМОГА ПО ЧАСТКОВОМУ БЕЗРОБІТТЮ**

---

Допомога по частковому безробіттю надається застрахованим особам у разі втрати ними частини заробітної плати внаслідок вимушеного тимчасового скорочення нормальної чи встановленої на підприємстві відповідно до законодавства України тривалості робочого часу та (або) перерви в отриманні заробітної плати чи скороченні її розмірів у зв'язку з тимчасовим припиненням виробництва без переривання трудових відносин з причин економічного, технологічного та структурного характеру.

#### ***Умови надання допомоги по частковому безробіттю***

Умовами надання допомоги по частковому безробіттю є:

- простій на підприємстві або в цеху, дільниці із замкнутим циклом виробництва (далі – цеху, дільниці), що має невідворотний та тимчасовий характер, який триває не менше

одного місяця, не перевищує шести місяців і не залежить від працівника та роботодавця;

– простій протягом місяця, що охопив не менш як 30 відсотків чисельності працівників підприємства або цеху, дільниці, в яких простої становлять 20 і більше відсотків робочого часу.

У разі якщо простій носить сезонний характер або виникає виключно з організаційно-виробничих причин, а також у разі можливості працевлаштування працівників на інших дільницях, у цехах, на підприємствах, допомога по частковому безробіттю не надається.

*Право на допомогу по частковому безробіттю* мають застраховані особи, які протягом 12 місяців, що передували місяцю, в якому почався простій, працювали не менше 26 календарних тижнів, сплачували страхові внески та в яких ці простої становлять 20 і більше відсотків робочого часу.

Допомога по частковому безробіттю *не надається* у разі, якщо працівник:

- відмовився від підходящої роботи на цьому або іншому підприємстві з повним робочим днем (тижнем);
- працює на даному підприємстві за сумісництвом;
- проходить альтернативну (невійськову) службу.

#### ***Розмір та тривалість виплати допомоги по частковому безробіттю***

Допомога по частковому безробіттю працівнику встановлюється за кожну годину простою із розрахунку двох третин тарифної ставки (окладу) встановленого працівникові

розряду і її розмір не може перевищувати прожиткового мінімуму, встановленого законом.

Допомога по частковому безробіттю надається з першого дня простою, тривалість її виплати не може перевищувати 180 календарних днів протягом року.

Виплата працівникам допомоги по частковому безробіттю здійснюється підприємством за рахунок коштів Фонду.

### **ОДНОРАЗОВА ДОПОМОГА ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ БЕЗРОБІТНИМИ**

---

Допомога по безробіттю може виплачуватися одноразово для організації підприємницької діяльності безробітними, які не можуть бути працевлаштовані у зв'язку з відсутністю на ринку праці підходящої роботи. Ця допомога виплачується особам, яким виповнилося 18 років, за їх бажанням.

#### ***Порядок одноразової виплати допомоги по безробіттю для організації безробітними підприємницької діяльності***

Громадяни, зареєстровані у встановленому порядку державною службою зайнятості як безробітні, які отримали право на одержання виплати допомоги по безробіттю та виявили бажання займатися підприємницькою діяльністю, мають право на отримання всієї суми допомоги по безробіттю (або неотриманого залишку цієї допомоги) за весь визначений

законодавством період її виплати одноразово (далі – одноразова виплата допомоги по безробіттю).

Розмір одноразової виплати допомоги по безробіттю визначається виходячи з установленого конкретного безробітньому розміру цієї допомоги та періоду, за який вона виплачується.

Для отримання одноразової виплати допомоги по безробіттю безробітний подає до місцевого центру зайнятості заяву про таку виплату та бізнес-план.

Рішення про одноразову виплату допомоги по безробіттю приймається директором центру зайнятості, в якому зареєстрований безробітний, і оформлюється наказом, з яким безробітний ознайомлюється під розписку.

Одноразова виплата допомоги по безробіттю провадиться установами банків у встановленому порядку за умови подання безробітним до центру зайнятості протягом десяти днів після прийняття рішення про її виплату засвідченої в установленому порядку копії свідоцтва про державну реєстрацію суб'єкта підприємницької діяльності, а у разі створення юридичної особи – суб'єкта підприємницької діяльності також копії установчих документів.

У трудовій книжці безробітного посадова особа центру зайнятості робить запис про одноразову виплату допомоги по безробіттю та зазначає період, за який вона була нарахована.

Наступного дня після одноразової виплати безробітньому допомоги по безробіттю він знімається з обліку як працевлаштований.

## **МАТЕРІАЛЬНА ДОПОМОГА У ПЕРІОД ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ, ПЕРЕПІДГОТОВКИ АБО ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ**

---

Виплата матеріальної допомоги здійснюється з першого дня навчання. Тривалість виплати матеріальної допомоги зараховується до загальної тривалості виплати допомоги по безробіттю і не може її перевищувати.

## **МАТЕРІАЛЬНА ДОПОМОГА ПО БЕЗРОБІТТЮ, ОДНОРАЗОВА МАТЕРІАЛЬНА ДОПОМОГА**

---

Безробітні після закінчення строку виплати допомоги по безробіттю можуть одержувати протягом 180 календарних днів матеріальну допомогу по безробіттю у розмірі до 75 відсотків установленої законодавством мінімальної заробітної плати за умови, що середньомісячний сукупний дохід на члена сім'ї не перевищує встановленого законодавством неоподаткованого мінімуму доходів громадян.

Матеріальна допомога по безробіттю може призначатися з наступного дня після закінчення виплати допомоги по безробіттю.

Для одержання матеріальної допомоги по безробіттю громадянин повинен після закінчення строку виплати допомоги по безробіттю подати до центру зайнятості письмову заяву та довідки про склад сім'ї і доходи кожного члена сім'ї за квартал (три місяці), що передує поданню заяви про надання матеріальної допомоги.

Середньомісячний сукупний дохід на члена сім'ї безробітного обчислюється центром зайнятості. У сукупному доході не враховується допомога по безробіттю.

### ***Умови та порядок виплати безробітним одноразової матеріальної допомоги***

Кожний із членів сім'ї, який перебуває на утриманні безробітного, а також громадяни, у яких закінчився строк виплати допомоги по безробіттю та матеріальної допомоги по безробіттю, можуть одержати одноразову матеріальну допомогу у розмірі 50 відсотків установленої законодавством мінімальної заробітної плати за умови, що середньомісячний сукупний дохід на члена сім'ї безробітного не перевищує встановленого законодавством неоподаткованого мінімуму доходів громадян.

Одноразова матеріальна допомога може надаватися не більше двох разів протягом календарного року за умови, що безробітний у період пошуку відповідно до рекомендацій працівників державної служби зайнятості.

Для одержання одноразової матеріальної допомоги громадянин повинен подати до центру зайнятості письмову заяву та довідки про склад сім'ї і доходи кожного члена сім'ї за квартал (три місяці), що передує поданню заяви.

Середньомісячний сукупний дохід на члена сім'ї безробітного обчислюється центром зайнятості. У сукупному доході не враховується допомога по безробіттю.

## **ДОПОМОГА НА ПОХОВАННЯ**

---

**Допомога на поховання громадянина**, що зареєстрований у державній службі зайнятості як такий, що шукає роботу, або як безробітний, виплачується членам сім'ї або особі, яка здійснювала поховання, у розмірі, встановленому законодавством.

У разі смерті особи, яка перебувала на утриманні безробітного, матеріальна допомога надається безробітному.

Допомога на поховання виплачується на підставі документів, які:

а) підтверджують факт смерті громадянина, що зареєстрований у державній службі зайнятості як такий, що шукає роботу, або як безробітний, чи особи, яка перебувала на утриманні безробітного;

б) підтверджують належність до сім'ї померлого (свідоцтво про народження, свідоцтво про шлюб тощо) або засвідчують особу, яка здійснила поховання;

в) засвідчують факт перебування на утриманні безробітного.

Допомога на поховання у разі смерті безробітного або особи, яка перебувала на його утриманні, виплачується особам, які здійснювали поховання, у розмірі прожиткового мінімуму.

## **ВИПЛАТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНШИМ НЕЗАСТРАХОВАНИМ ОСОБАМ**

---

Особам, які шукають роботу вперше, та іншим незастрахованим особам, визнаним у встановленому порядку безробітними, допомога по безробіттю встановлюється у розмірі прожиткового мінімуму, встановленого законом.

## **БЕЗПРОЦЕНТНА ПОЗИКА ДЛЯ ЗАЙНЯТТЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ**

---

Безпроцентна позика для зайняття підприємницькою діяльністю надається за рахунок державного фонду сприяння зайнятості населення в межах коштів, передбачених державною та територіальними програмами зайнятості, що затверджуються щорічно Кабінетом Міністрів України і місцевими державними адміністраціями, виконавчими органами відповідних рад з метою сприяння зайнятості населення.

Безпроцентна позика надається тільки на підприємницьку діяльність і може бути використана на придбання обладнання, інструменту, сировини і матеріалів, оренду приміщення, організацію робочих місць та на інші витрати, пов'язані з цією діяльністю.

## ***Умови надання безпроцентної позики безробітним***

Безпроцентна позика надається громадянам, які досягли 18-річного віку, зареєстровані як безробітні у державній службі зайнятості за місцем проживання, отримують допомогу по безробіттю і не можуть бути працевлаштовані у зв'язку з відсутністю на ринку праці підходящої роботи.

*Не може бути надано* безпроцентну позику безробітним, які мають непогашену судимість за крадіжки, хабарництво та інші корисливі злочини, перебували у лікувально-трудових профілакторіях, а також тим, яким виплата допомоги по безробіттю відкладалася або припинялася відповідно до законодавства про зайнятість, у випадках:

- а) звільнення з причин, передбачених п. 3, 4, 7, 8 ст.ст. 40, 41 Кодексу законів про працю України;
- б) порушення обов'язку сприяти працевлаштуванню відповідно до рекомендацій служби зайнятості;
- в) приховання від державної служби зайнятості відомостей про працевлаштування на тимчасову роботу в період одержання допомоги по безробіттю;
- г) одержання допомоги по безробіттю або матеріальної допомоги по безробіттю обманним шляхом;
- д) порушення безробітним умов його реєстрації та пере-реєстрації як безробітного;
- е) відмови від роботи за спеціальністю, набутою після перенавчання за направленням державної служби зайнятості;
- є) припинення навчання за направленням державної служби зайнятості у закладах освіти без поважних причин;
- ж) відмови від двох пропозицій підходящої роботи.



Безпроцентна позика для зайняття підприємницькою діяльністю із створенням юридичної особи надається безробітному у разі позитивного висновку про його професійну здатність до підприємницької діяльності та відповідну професійну підготовку.

Безпроцентна позика надається за умови подання громадянином документів для державної реєстрації як суб'єкта підприємницької діяльності.

### ***Розміри безпроцентної позики для зайняття підприємницькою діяльністю***

Безпроцентна позика для зайняття підприємницькою діяльністю без створення юридичної особи надається безробітному у розмірі до 100 мінімальних заробітних плат.

Безпроцентна позика для зайняття підприємницькою діяльністю із створенням юридичної особи надається безробітному у розмірі до 200 мінімальних заробітних плат.

### ***Порядок надання безпроцентної позики***

Рішення про надання безпроцентної позики приймається Кримським республіканським, обласними, Київським та Севастопольським міськими центрами зайнятості.

Для отримання безпроцентної позики безробітний подає такі документи:

- заяву про надання безпроцентної позики;
- засвідчену в установленому порядку копію свідоцтва про державну реєстрацію суб'єкта підприємницької діяль-

ності, а у разі створення юридичної особи – суб'єкта підприємницької діяльності, а також копії установчих документів;

- програму діяльності та розвитку підприємництва, відповідні техніко-економічні обґрунтування;

- спеціальний дозвіл (ліцензію) на зайняття такими видами підприємницької діяльності, які відповідно до законодавства потребують ліцензування;

- копію картки персонального обліку безробітного;

- рекомендаційний лист центру зайнятості за місцем реєстрації громадянина як безробітного;

- документи про професійну підготовку для зайняття підприємницькою діяльністю.

Державна служба зайнятості письмово повідомляє безробітного про прийняте рішення *в десятиденний строк*.

Безпроцентна позика надається на строк, визначений договором, але не більше ніж на два роки, під заставу майна або зобов'язання гаранта (установи банку чи іншої юридичної особи) на її повернення.

Відповідні міські центри зайнятості укладають з безробітним договір за формою згідно з додатком до Положення про надання безробітному безпроцентної позики для зайняття підприємницькою діяльністю.

Безпроцентна позика безробітним виплачується установами банків у встановленому порядку.

Після припинення підприємницької діяльності до закінчення строку, на який було укладено договір про надання безпроцентної позики, а також до повернення суми безпроцентної позики у повному розмірі, громадянин, що її отримав, не може бути визнаний безробітним.

### ***Порядок повернення безпроцентної позики***

Громадянин, який отримав позику, повинен повернути її у строк, зазначений у договорі, незалежно від фінансових результатів підприємницької діяльності.

Після закінчення зазначеного у договорі строку повернення безпроцентної позики неповернена сума вважається недоїмкою і стягується з нарахуванням пені, якщо інше не передбачено законодавством.

Пеня із суми недоїмки нараховується із розрахунку 120 відсотків річних від облікової ставки Національного банку від суми недоплати, розрахованої за кожний день прострочення платежу.

**Контроль за цільовим використанням безпроцентної позики** здійснюється державною службою зайнятості. У разі порушення цільового використання безпроцентної позики та інших умов договору безпроцентна позика має бути повернена протягом 10 днів з дня встановлення порушення з наступним стягненням протягом місяця. У разі непогашення заборгованості понад 30 днів державна служба зайнятості реалізує своє право за запорукою або договором застави.

### **ПРИПИНЕННЯ ТА ВІДКЛАДЕННЯ ВИПЛАТИ ДОПОМОГИ ПО БЕЗРОБІТТЮ І МАТЕРІАЛЬНОЇ ДОПОМОГИ ПО БЕЗРОБІТТЮ**

---

Виплата допомоги по безробіттю та матеріальної допомоги по безробіттю припиняється у разі:

- працевлаштування безробітного;
- поновлення безробітного на роботі за рішенням суду;
- вступу до навчального закладу на навчання з відривом від виробництва;
- проходження професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації за направленням державної служби зайнятості;
- призову на строкову військову або альтернативну (невійськову) службу;
- набрання законної сили вироком суду про позбавлення волі або направлення на лікування до лікувально-трудового профілакторію;
- отримання права на пенсію відповідно до законодавства України;
- переїзду на постійне місце проживання в іншу місцевість (район, місто);
- закінчення строку їх виплати;
- одержання допомоги по безробіттю або матеріальної допомоги по безробіттю обманним шляхом;
- подання письмової заяви про бажання здійснювати догляд за дитиною до досягнення нею трирічного віку;
- подання до державної служби зайнятості письмової заяви про відмову від послуг державної служби зайнятості;
- смерті безробітного.

Виплата допомоги по безробіттю **відкладається на строк до трьох місяців** у разі:

- надання громадянину відповідно до діючого порядку вихідної допомоги та інших виплат при вивільненні з підприємств, установ і організацій, що забезпечують часткову чи тимчасову компенсацію втраченого заробітку, крім державної допомоги сім'ям з дітьми та допомоги, виплачуваної з громадських фондів;

- звільнення з підстав:

- систематичного невиконання працівником без поважних причин обов'язків, покладених на нього трудовим договором або правилами внутрішнього трудового розпорядку, якщо до працівника раніше застосовувалися заходи дисциплінарного чи громадського стягнення (п.3 ст. 40 КЗпП);

- прогулу (в тому числі відсутності на роботі більше трьох годин протягом робочого дня) без поважних причин (п.4 ст. 40 КЗпП);

- появи на роботі в нетверезому стані, у стані наркотичного або токсичного сп'яніння (п.7 ст. 40 КЗпП);

- вчинення за місцем роботи розкрадання (у тому числі дрібного) майна власника, встановленого вироком суду, що набрав законної сили, чи постановою органу, до компетенції якого входить накладення адміністративного стягнення чи застосування заходів громадського впливу (п.8 ст. 40 КЗпП);

- одноразового грубого порушення трудових обов'язків керівником підприємства, установи, організації всіх форм власності (філіалу, представництва, відділення та іншого відокремленого підрозділу), його заступниками, головним бухгалтером підприємства, установи, організації, його заступниками, а також службовими особами митних органів,

державних податкових інспекцій, яким присвоєно персональні звання, і службовими особами державної контрольно-ревізійної служби та органів державного контролю за цінами (п.1 ст. 41 КЗпП).

- винних дій керівника підприємства, установи, організації, внаслідок чого заробітна плата виплачувалася несвоєчасно або в розмірах, нижчих від установленого законом розміру мінімальної заробітної плати (п. 1<sup>1</sup> ст. 41 КЗпП).

- винних дій працівника, який безпосередньо обслуговує грошові або товарні цінності, якщо ці дії дають підстави для втрати довіри до нього з боку власника або уповноваженого ним органу (п. 2 ст. 41 КЗпП);

- вчинення працівником, який виконує виховні функції, аморального проступку, не сумісного з продовженням даної роботи (п. 3 ст. 41 КЗпП).

- порушення умов п. 4 ст. 28 ЗУ “Про зайнятість населення” (невиконання обов'язку сприяти своєму працевлаштуванню відповідно до рекомендацій працівників державної служби зайнятості в період пошуку роботи та безробіття;

- звільнення громадянина з останнього місця роботи за власним бажанням без поважних причин.

Виплата допомоги по безробіттю та матеріальної допомоги по безробіттю **припиняється на строк до трьох місяців** у разі:

- відмови громадянина від двох пропозицій підходящої роботи;

- приховування від державної служби зайнятості відомостей про працевлаштування на тимчасову роботу в період одержання допомоги по безробіттю;

– порушення громадянином умов і строку його реєстрації та перереєстрації як безробітного;

– перереєстрації безробітного, який був знятий з обліку за невідвідування центру зайнятості більше місяця без поважних причин та не сприяв своєму працевлаштуванню;

– відмови від роботи за спеціальністю, набутою після перенавчання за направленням служби зайнятості;

– припинення навчання у навчальних закладах підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів без поважних причин.

Строк, на який припиняється виплата допомоги по безробіттю або матеріальної допомоги по безробіттю, зараховується до загального періоду виплати допомоги.

Допомога по безробіттю виплачується з 8-го дня після реєстрації особи в установленому порядку в державній службі зайнятості. Тривалість виплати допомоги по безробіттю не перевищує 180 календарних днів.

## ПІДХОДЯЩА РОБОТА

---

Для громадян, які втратили роботу і заробіток (трудовий доход), підходящою вважається робота, **що відповідає освіті, професії (спеціальності), кваліфікації працівника і надається в тій же місцевості, де він проживає.** Заробітна плата повинна відповідати рівню, який особа мала за попередньою роботою з урахуванням її середнього рівня, що склався в галузі відповідної області за минулий місяць.

При пропонуванні підходящої роботи враховується трудовий стаж громадянина за спеціальністю, його попередня

діяльність, вік, досвід, становище на ринку праці, тривалість періоду безробіття.

Для громадян, які вперше шукають роботу і не мають професії (спеціальності), підходящою вважається робота, яка потребує попередньої професійної підготовки, або оплачувана робота (включаючи роботу тимчасового характеру), яка не потребує професійної підготовки, а для громадян, які бажають відновити трудову діяльність після перерви тривалістю понад шість місяців, – робота за спеціальністю, що потребує попередньої перепідготовки чи підвищення кваліфікації, а в разі неможливості її надання – інша оплачувана робота за спорідненою професією (спеціальністю).

Для громадян, які працювали не за професією (спеціальністю) понад шість місяців, підходящою вважається робота, яку вони виконували за останнім місцем роботи, а робота за основною професією (спеціальністю) може бути підходящою за умови попередньої перепідготовки чи підвищення кваліфікації з урахуванням потреб ринку праці у цій професії (спеціальності).

У разі неможливості надання громадянину роботи за професією (спеціальністю) протягом шести місяців безробіття підходящою вважається робота, яка потребує зміни професії (спеціальності) з урахуванням здібностей, здоров'я громадянина і колишнього досвіду, доступних для нього видів навчання та потреб ринку праці у цій професії (спеціальності).

При зміні громадянами професії (спеціальності) за направленням державної служби зайнятості підходящою вважається робота як за новою, так і за попередньою професією (спеціальністю) за останнім місцем роботи.

## Нормативно-правові акти

---

- Закон України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття” від 2 березня 2000 року № 1533-III.
- Закон України “Про зайнятість населення” від 1 березня 1991 року № 803-XII.
- Перелік сезонних робіт та сезонних галузей. Затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 28 березня 1997 року № 278.
- Положення про порядок реєстрації, перереєстрації та ведення обліку громадян, які шукають роботу, і безробітних, виплати допомоги по безробіттю, а також умови подання матеріальної допомоги в період професійної підготовки та перепідготовки. Затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 27 квітня 1998 року № 578.
- Положення про порядок подання матеріальної допомоги по безробіттю. Затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 27 квітня 1998 року № 578.
- Положення про порядок бронювання на підприємствах, в організаціях і установах робочих місць для працевлаштування громадян, які потребують соціального захисту. Затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 27 квітня 1998 року № 578.
- Положення про порядок організації та проведення оплачуваних громадських робіт. Затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 27 квітня 1998 року № 578.

- Положення про порядок організації сезонних робіт. Затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 27 квітня 1998 року № 578.
- Положення про порядок надання безпроцентної позики безробітним для зайняття підприємницькою діяльністю. Затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 27 квітня 1998 року № 578.

## Адреси центрів зайнятості у м. Львові

---

- Львівський міський центр зайнятості  
Тел. 72-16-38, вул. Чайковського, 17.
- Львівський обласний центр зайнятості  
Тел. 233-40-09, вул. Бортнянського, 1а.
- Галицький районний центр зайнятості  
Тел. 72-00-50, вул. Костюка, 20.
- Залізничний районний центр зайнятості  
Тел. 238-38-56, вул. Хотинська, 1.
- Личаківський районний центр зайнятості  
Тел. 76-65-63, вул. Зелена, 44.
- Франківський районний центр зайнятості  
Тел. 75-80-00, вул. Смольського, 4.
- Шевченківський районний центр зайнятості  
Тел. 72-88-68, вул. Св. Теодора, 10.
- Сихівський районний центр зайнятості  
Тел. 222-54-26, вул. Зубрівська, 5

## ЗМІСТ

|   |    |
|---|----|
| Статус безробітного .....   | 5  |
| Порядок реєстрації, перереєстрації та ведення обліку громадян, які шукають роботу, і безробітних державною службою зайнятості ..... | 6  |
| Гарантії безробітним .....  | 14 |
| Оплачувані громадські роботи .....  | 15 |
| Сезонні роботи .....  | 16 |
| Професійна підготовка і перепідготовка незайнятих громадян .....  | 18 |
| Соціальне забезпечення та послуги .....   | 19 |
| Умови та тривалість виплати допомоги по безробіттю .  | 21 |
| Розмір допомоги по безробіттю .....   | 23 |
| Допомога по частковому безробіттю .....   | 24 |
| Одноразова допомога для організації підприємницької діяльності безробітними .....   | 26 |
| Матеріальна допомога у період професійної підготовки, перепідготовки або підвищення кваліфікації .....                              | 28 |
| Матеріальна допомога по безробіттю, одноразова матеріальна допомога .....   | 28 |
| Допомога на поховання .....   | 30 |
| Виплати забезпечення іншим незастрахованим особам   | 31 |
| Безпроцентна позика для зайняття підприємницькою діяльністю .....   | 31 |
| Припинення та відкладення виплати допомоги по безробіттю і матеріальної допомоги по безробіттю                                      | 36 |
| Підходяща робота .....  | 39 |
| Нормативно-правові акти .....   | 41 |
| Адреси центрів зайнятості у м. Львові .....   | 42 |

**Тетяна Яцків**

## **ПРАВА І ГАРАНТІЇ СТАТУСУ БЕЗРОБІТНОГО**

*Верстка та редагування*  
Т.Тетюк

Видавництво «ТеРус»  
м. Львів, пр. Червоної Калини, 115  
Свідоцтво серія ДК № 483 від 13.06.2001 р.

Формат 60×84/16. Друк офсетний. Папір офсетний.  
Ум. друк. арк. 2,57. Наклад 1000 прим.